

Měsíčník EU aktualit

číslo 10,
červenec 2004

strana 2	Pravidelná zpráva o pokroku v Akčním plánu finančních služeb
strana 5	Dohoda WTO o vládních zakázkách rozšířena na nové členy EU
strana 6	Evropská rada přijala Ústavní smlouvu Evropské unie
strana 7	Komise souhlasí s prvním českým konvergenčním plánem
strana 9	Téma měsíce:
Regionální politika EU a její dopad na Českou republiku

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Olbrachtova 1929/62
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Andrea Kadlečková
+420 261 074 491
akadleckova@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
hlavního ekonomy České spořitelny

Vážený čtenáři,

v prvních červencových dnech roku 2004 zřejmě nelze pro účely našeho úvodníku zvolit jiné téma vztahující se k problematice Evropské unie než to, jež bychom mohli nazvat skvostným závěrem irského předsednictví orgánům EU.

Když se na počátku letošního prvního pololetí ujalo Irsko rotující šest měsíců trvající role předsednické země EU a její premiér Bertie Ahern se na stejnou dobu stal předsedou Rady EU, stav EU z pohledu míry pokročilosti při řešení klíčových problémů stávající evropské integrační reality nebyl optimální. Krátce před začátkem irského předsednictví skončila neúspěchem Mezivládní konference, jejímž hlavním cílem bylo zreformovat institucionální a rozhodovací proces v Unii a završit toto úsilí přijetím Dohody o ústavní smlouvě. Z pohledu zahraniční politiky se celá řada členských států Unie ocitla v naprosto rozdílných názorových spektrech, když klíčovým dělítkem jejich postojů byl jejich bilaterální vztah k USA, potažmo volba konkrétního přístupu vůči válce proti terorismu. Na počátku letošního prvního pololetí navíc měla EU stále ještě 15 členů, a byť formální a spíše symbolický, avšak procedurálně a technicky velmi náročný akt bezprecedentního rozšíření rovněž spadl do časové výšeče irského předsednictví. A aby toho nebylo málo, v polovině června byly na pořadu dne volby do Evropského parlamentu, jež již podruhé mají konsekvenci a synchronizaci s následným obsazením Evropské komise na dobu dalších pěti let.

Výčet těch nejnáročnějších úkolů tedy více než bohatý. A jaká že je situace na konci tohoto šestiměsíčního období? Ne že by se Unie jako celek tak výrazně proměnila k lepšímu; nicméně řada úkolů, které by ji v delším časovém horizontu mohly k lepšímu skutečně proměnit, byla vyřešena. Velmi uspokojivé je přinejmenším to, že sada tak náročných úkolů nepodlehla pohodlnému pokušení být zametena pod koberec, ale že aktivní irské úsilí vedlo k jejich konečnému vyřešení. Dohoda o ústavní smlouvě je skutečností, pozice Unie jako celku ke klíčovým otázkám zahraničně-politické reality se sblížila, postoj Irska k průběhu rozšíření EU byl přesvědčivý, elegantní, užitečný. Známe jméno budoucího předsedy Evropské komise, jež zní José Manuel Durao Barroso.

Právě ve schopnosti každé země obstát při plnění takto náročných úkolů se vytváří její renomé mezi ostatními členy. Úspěšné země si právě těmito cestami získávají respekt těch ostatních, jež slouží jako jedno z kritérií, na základě nichž se hodnotí přínosnost členství v EU. Jak patrné, tento úhel přínosnosti není tak přízemní a hokynářský, jako například ten, který se snaží do posledního euro vyčíslit, která země může ze společného Rozpočtu EU přerozdělit ve svůj prospěch nejvíce. A to bez ohledu na to, že právě Irsko bylo v jistém nedávném období premiantem z pohledu čerpání z jednotlivých finančních nástrojů regionální politiky Unie. Ale zřejmě všichni se shodneme na tom, že vedle toho je schopno nabídnout i něco velmi podstatného navíc.

Příjemné chvíle nad úvahami o naší evropské integrační současnosti i nad stránkami aktuálního čísla Měsíčníku EU aktualit České spořitelny i nad našimi internetovými stránkami www.csas.cz/eu pro Vaše evropské potřeby Vám přeje

Petr Zahradník

V prvním červnovém týdnu byla vydána pravidelná půlroční hodnotící zpráva mapující dosažený pokrok v implementaci Akčního plánu finančních služeb. Pozornost si zasloužil i Eurostat, který zveřejnil ukazatel HDP na obyvatele v členských zemích EU ve vztahu k celé „pětadvacitce“. Česká republika skončila na 19. místě s HDP per capita na úrovni 69 % unijního průměru. Do diskusí o budoucí podobě rozpočtu na kohezní politiku svým prohlášením vstoupil i Evropský hospodářský a sociální výbor.

1. ČERVNA

Rada EU

Summit EU a států Latinské Ameriky a Karibické oblasti: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/80644.pdf.

Evropská komise

Rozpočet:

Předběžný návrh souhrnného rozpočtu Evropské komise na rok 2005: http://www.europa.eu.int/comm/budget/furtherinfo/index_en.htm#budget.

Ekonomické a finanční záležitosti:

Růst HDP v EMU – čtvrtletní prognóza: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/indicators/euroareagdp_en.htm.

Vnější vztahy:

Mezinárodní dohoda o záznamech jmen cestujících v letadlech mezi EU a USA vstupuje v platnost: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/us/news/ip04_694.htm.

Rybolov:

Setkání Komise a zainteresovaných stran o budoucnosti evropských fondů na podporu rybolovu: http://www.europa.eu.int/comm/fisheries/news_corner/press/inf04_24_en.htm.

2. ČERVNA

Rada EU

Závěry ze zasedání Rady EU k zaměstnanosti, sociální politice a záležitostem spotřebitelů: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/lsa/80729.pdf.

Evropská komise

Zaměstnanost a sociální záležitosti:

Zavedení Evropské karty zdravotního pojištění: http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/news/2004/jun/ehc_en.html.

Zelená kniha o rovnosti a nediskriminaci v rozšířené EU:

Překladatelský servis:

Testy překladatelů z češtiny se budou konat v červenci a srpnu: http://www.europa.eu.int/comm/scic/enlargement/tests_en.htm.

Eurostat

V oblasti kultury pracuje 2,5 % všech zaměstnanců v Evropské unii: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=3-26052004-EN-BP-EN&mode=download>.

http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/news/2004/jun/equality_greenpaper_en.html.

Životní prostředí:

Integrace otázek životního prostředí do oblasti ostatních politik – inventura Cardiffského procesu: <http://www.europa.eu.int/comm/environment/integration/integration.htm>.

Eurostat

Míra nezaměstnanosti v dubnu stagnovala na úrovni 9,0 % v EMU, resp. 9,1 % v EU: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=3-02062004-EN-BP-EN&mode=download>.

3. ČERVNA

Rada EU

Závěry ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (Ecofin): http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/80727.pdf.

Evropská komise

Jednotný vnitřní trh:

Akční plán finančních služeb – zpráva o pokroku v jeho implementaci: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/en/finances/actionplan/index.htm.

Výzkum:

Nové satelity nesou naděje a sny lidstva: http://www.europa.eu.int/comm/space/articles/news/news121_en.htm.

http://www.europa.eu.int/comm/space/articles/news/news121_en.htm.

Evropský hospodářský a sociální výbor

První plenární zasedání po rozšíření EU: http://www.ces.eu.int/press/cp/docs/cp_eesc_76_2004_en.doc.

Eurostat

HDP na obyvatele v nových členských státech EU se pohybují od 42 % průměru EU-25 v Lotyšsku po 83 % na Kypru: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=2-03062004-EN-AP-EN&mode=download>.

4. ČERVNA

Evropská komise

Jednotný vnitřní trh:

Euroskupina a Ecofin – přehled příprav a závěrečných výsledků z jejich letošních zasedání: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/councils/index_en.htm.

Energetika a doprava:

Trh uhlím a cenové informace: <http://www.europa.eu.int/comm/energy/en/coalmarket-pricing.html>.

Vnější vztahy:

Komise zvyšuje rozpočet na rok 2004 pro aktivity v oblasti demokracie a lidských práv: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/human_rights/news/ip04_708.htm.

7. ČERVNA

Evropská komise

Životní prostředí:

Nařízení o trvalých organických škodlivinách vstoupilo v platnost: http://www.europa.eu.int/comm/environment/pops/index_en.htm.

Justice a záležitosti vnitra:

Zelená kniha o přibližování, vzájemném uznávání a vynucování kriminálních sankcí v Evropské unii: http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/news_consulting_public_en.htm#GP.

8. ČERVNA

Evropská komise

Justice a záležitosti vnitra:

Evropská unie – boj proti terorismu: http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/criminal/terrorism/fsj_criminal_terrorism_en.htm.

Podnikání:

On-line přehled na téma, jak politické konzultace formují politiku malého a středního podnikání: <http://www.europa.eu.int/comm/>

9. ČERVNA

Rada EU

Závěry ze zasedání Rady EU k otázkám justice a vnitřních záležitostí: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/jha/80868.pdf.

Evropská komise

Audiovizuální politika:

Nové webové stránky audiovizuální politiky od A do Z: http://www.europa.eu.int/comm/avpolicy/a_to_z/a_to_z_en.htm.

Justice a záležitosti vnitra:

Výsledky programu z Tampere (zavedení území svobody, bezpečnosti a spravedlnosti) a návrhy na budoucí vývoj: http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/news/intro/news_0604_en.htm#02-06-04.

Zaměstnanost a sociální záležitosti:

Komise zahajuje veřejné konzultace o budoucí podobě antidiskriminační politiky: http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/news/2004/jun/antidiscrim_pub_en.html.

Evropská agentura životního prostředí

EU potřebuje stanovit cíl na rok 2020 pro oblast obnovitelné energie: http://org.eea.eu.int/documents/newsreleases/bonn_renewables-en.

Výzkum:

Evropští vědci se zaměřují na bezpečnost dopravy: http://www.europa.eu.int/comm/research/transport/news/security_role_en.html.

Eurostat

Objem maloobchodních tržeb za duben se v eurozóně meziročně zvýšil o 1,0 % a v celé EU o 2,2 %: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=4-04062004-EN-AP-EN&mode=download>.

http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/library/enterprise-europe/news-updates/2004/20040607_a.htm.

Centrum přenosu inovací – transfer technologií pro malé a střední podniky: http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/library/enterprise-europe/news-updates/2004/20040607_b.htm.

Výzkum:

Evropská vesmírná politika kráčí kupředu: <http://www.europa.eu.int/comm/research/press/2004/pr0706en.cfm>.

Evropský hospodářský a sociální výbor

Komentář k návrhu rozpočtu pro kohezní politiku: http://www.ces.eu.int/press/cp/docs/cp_eesc_79_2004_en.doc.

Výbor regionů

V pořadí 55. plenární zasedání: http://www.cor.eu.int/en/acti/acti_ses.html.

Evropská centrální banka

Porovnání ukazatelů úspor domácností – eurozóna vs USA vs Japonsko: <http://www.ecb.int/press/04/pr040609.htm>.

Příspěvkem do diskuse o zavedení nové směrnice upravující svobodu poskytování služeb je kontrolní seznam jejich budoucích efektů. Na základě žádosti pěti nových členských států (včetně ČR) Evropská komise předkládá novelu směrnice o zdaňování výplaty úroků a licenčních poplatků mezi společnostmi ve skupině, která nově zavádí možnost zavedení přechodných období. Dohoda o účasti v tendrech na vládní zakázky uzavřená v rámci WTO byla rozšířena i na nové členské státy EU.

10. ČERVNA

Rada EU

Vysoký představitel EU Javier Solana vítá propuštění Leyly Zana tureckými orgány: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/declarations/80900.pdf.

Evropská komise

Úřad pro spolupráci EuropeAid:

Evropský rozvojový fond – přehled financovaných projektů: http://www.europa.eu.int/comm/europeaid/projects/edf_en.htm.

Vnější vztahy:

Prezident EK Romano Prodi vítá větší angažmá USA na Blízkém Východě a v Africe: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/iraq/news/ip04_725.htm.

Střednědobá strategie vztahů EU s Irákem: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/iraq/news/ip04_723.htm.

Rozvoj:

Irský rocker a aktivista Bono Vox vyzývá EU, aby více podpořila boj proti světové chudobě: http://www.europa.eu.int/comm/development/body/news/news_en.htm#2.

11. ČERVNA

Evropská komise

Jednotný vnitřní trh:

Kontrolní seznam k vyjasnění efektů návrhu Komise na směrnici o službách: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/en/services/services/index.htm#2004proposal.

Vnější vztahy:

Prevence financování terorismu – Komise a evropské banky zavádějí Elektronický konsolidovaný cílený seznam finančních sankcí: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/cfsp/news/ip04_734.htm.

Justice a záležitosti vnitra:

Informace o ukončených programech financovaných EU:

http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/funding/expired/funding_expired_en.htm.

Evropská investiční banka

Zprostředkovatelské banky a finanční instituce pro globální půjčky EIB: <http://eib.eu.int/news/news.asp?news=33&years=-1&months=-1&categories=-1&page=1>.

Eurostat

Běžný účet platební bilance EU vykázal v 1. čtvrtletí přebytek 7,0 mld. euro: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=2-11062004-EN-AP-EN&mode=download>.

14. ČERVNA

Evropská komise

Informační společnost:

Seminář o schopnosti softwarů s otevřeným zdrojovým kódem ve veřejném sektoru: <http://europa.eu.int/ISPO/ida/jsps/index.jsp?fuseAction=showDocument&parent=news&documentID=2517>.

Energetika:

Zelená kniha: Směrem k evropské strategii bezpečnosti

dodávek energie: http://www.europa.eu.int/comm/energy_transport/en/lpi_lv_en1.html.

Veřejné zdraví:

Den bez kouření na Mistrovství Evropy ve fotbale 2004: http://www.europa.eu.int/comm/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/ev_20040613_en.htm.

15. ČERVNA

Rada EU

Závěry ze zasedání Rady EU k všeobecným záležitostem a vnějším vztahům: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/80952.pdf.

Závěry z 10. zasedání Rady přidružení mezi EU a Rumunskem: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/80959.pdf.

Evropská komise

Podnikání:

Magazín Inovace a transfer technologií, květen 2004: <http://www.cordis.lu/itt/itt-en/home.html>.

Zdanění a celní unie:

Návrh novely směrnice o zdanění výplaty úroků a licenčních poplatků mezi podniky ve skupině: http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/proposals/taxation/tax_prop.htm.

Justice a záležitosti vnitra:

Evropská komise ohodnocuje funkčnost rámcového rozhodnutí o terorismu: http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/news/intro/news_0604_en.htm#10-06-04.

Sdělení Komise o přístupu k uprchlíkům a o zlepšení ochrany v regionech jejich původu: http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/news/intro/news_0604_en.htm#08-06-04.

16. ČERVNA

Evropská komise

Rozpočet:

Dosavadní čerpání rozpočtu EU v roce 2004:

http://www.europa.eu.int/comm/budget/execution/utilisation/details_en.htm.

Informační společnost:

Evropská výkladní skřín v e-businessu demonstrující význam pro malé a střední podniky:

http://www.europa.eu.int/information_society/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=1177.

Jednotný vnitřní trh:

Dohoda o vládních zakázkách uzavřená ve WTO rozšířena i na nové členské státy EU: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/publicprocurement/international_en.htm.

Výsledky konzultací o odměňování ředitelů:

http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/company/directors-remun/index_en.htm.

Justice a záležitosti vnitra:

Materiály a výstupy z kulatého stolu „Akce EU proti obchodování s dětmi a jiným formám využívání“: http://www.europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/crime/forum/fsj_crime_forum_en.htm#26-05-04.

17. ČERVNA

Evropská komise

Jednotný vnitřní trh:

Souhrnná zpráva z červnového zasedání Evropské komise pro cenné papíry: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/securities/esc/index_en.htm#meetings.

Rozšíření:

Měsíční bulletin rozšíření: http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/docs/research/current_issue.htm.

Vnější vztahy:

Komise navrhuje nové strategické partnerství mezi EU a Indií: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/india/news/ip04_759.htm.

18. ČERVNA

Evropská komise

Výzkum:

Kvalita a bezpečnost potravin – EU oceňuje 192 miliony euro nové výzkumné projekty a sítě: <http://www.europa.eu.int/comm/research/press/2004/pr1706-2en.cfm>.

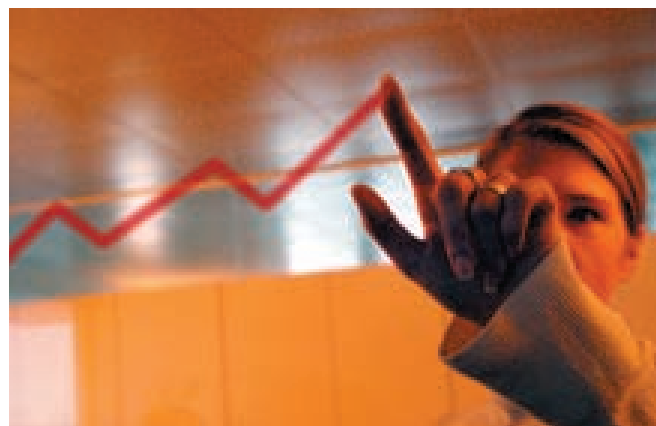
Geneticky modifikované organismy – EU rozšiřuje genetický “radar” na nové členské státy: http://www.europa.eu.int/comm/research/biosociety/news_events/news_gmo_monitoring_en.htm.

Regionální politika:

Praktický průvodce sdělením o strukturálních fondech v období 2000-2006: http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/country/commu/index_en.htm.

Eurostat

Květnová inflace v eurozóně vystoupala na 2,5 %, v EU činila 2,4 %: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=2-16062004-EN-AP-EN&mode=download>.

Zdraví a ochrana spotřebitele:

Potravinový nového typu – aktualizace nových rozhodnutí Komise: http://www.europa.eu.int/comm/food/food/biotechnology/novelfood/authorisations_en.htm.

Výzkum:

Evropská komise zveřejnila představu budoucí podoby vědy a technologií v Evropě: <http://www.europa.eu.int/comm/research/press/2004/pr1606en.cfm>.

Eurostat

Průmyslová výroba v dubnu meziročně vzrostla o 1,7 % v EMU a o 2,4 % v EU: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=4-17062004-EN-BP-EN&mode=download>.

Eurostat

Obchodní bilance za duben zaznamenala přebytek 6,0 miliard euro v eurozóně, resp. schodek 2,7 miliard euro v EU: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=6-18062004-EN-AP-EN&mode=download>.

Nejvíce důležitých událostí v procesu evropské integrace nastalo až v poslední červnové dekádě. Na prvním místě je úspěšný summit EU v Bruselu, kde byla po dlouhých jednáních přijata Ústavní smlouva. Závěrem měsíce Komise sice vyjádřila souhlas s prvním českým konvergenčním plánem, označila ho však za málo ambiciózní. O brzkém přijetí eura se nám tak může jen zdát. Na rozdíl od Estonska, Litvy a Slovinska, které jako první nové členské státy vstoupily do měnového systému ERM II.

21. ČERVNA

Rada Evropy

Mezivládní konference 2003 – setkání hlav států a vlád členských států v Bruselu – závěry ze zasedání včetně přijetí nové Ústavní smlouvy: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/81109.pdf.

Evropská komise

Ekonomické a finanční záležitosti:

Studie na téma Zahraniční obchod a růst – kde jsou politická doporučení? a studie Fiskální efekty vstupu do EU pro nové členské státy: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/economic_papers/economicpapers204_en.htm.
http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/economic_papers/economicpapers203_en.htm.

Jednotný vnitřní trh:

Evropské společenství se připojuje k dohodě o mezinárodních obchodních známkách: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/en/indprop/news/index.htm.

Evropský investiční fond

EIF oslavuje 10. výročí vzniku – “EIF, 10 let, 10 miliard euro, 10 nových členských států”:
<http://www.eif.org/news/press/press.asp?press=79>.

Evropský ombudsman

“Na první pohled” – nový leták informující o tom, co Ombudsman může a nemůže udělat pro občany EU:
<http://www.euro-ombudsman.eu.int/release/en/2004-06-17.htm>.

22. ČERVNA

Rada EU

Závěry ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu:
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/81141.pdf.

Evropská komise

Rozvoj:

Výzva EU pro akci na ochranu rozvojových zemí závislých na exportu komodit před cenovou fluktuací a k podpoře obchodu

mezi státy „jihů“: http://www.europa.eu.int/comm/development/body/news/news_en.htm#2.

Jižní Amerika – živná půda pro spolupráci EU a Brazílie při ochraně amazonských pralesů: http://www.europa.eu.int/comm/development/body/news/news_en.htm#1.

Jednotný vnitřní trh:

Přeshraniční platby – přehled národních institucí pro stížnosti:
http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/payments/crossborder/complaintbodies_en.htm.

23. ČERVNA

Evropská komise

Regionální politika:

Strategie strukturálních fondů pro nové členské státy byla přijata: http://www.europa.eu.int/comm/regional_policy/country/prordn/index_en.cfm.

Rozšíření:

Stav vyjednávání o vstupu do EU s Bulharskem a Rumunskem podle jednotlivých kapitol: http://www.europa.eu.int/comm/enlargement/negotiations/pdf/stateofplay_june2004.pdf.

Obchod:

Dohoda v rámci WTO o právu intelektuálního vlastnictví v oblasti zahraničního obchodu: http://www.europa.eu.int/comm/trade/issues/sectoral/intell_property/memo230604_en.htm.

24. ČERVNA

Evropský parlament

Rozpočtový výbor EP stanovil priority pro rozpočtové vyjednávání s Radou: <http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?PUBREF=-//EP//TEXT+PRESS+NR-20040623-1+0+DOC+XML+V0//EN&L=EN&LEVEL=2&NAV=X&LSTDOC=N#SECTION1>.

Evropská komise

Podnikání:

On-line průvodce procesem standardizace v EU:
http://www.europa.eu.int/comm/enterprise/standards_policy/vademecum/index.htm.

Obchod:

EU uzavřela dohodu o oceli s Ukrajinou:
http://www.europa.eu.int/comm/trade/issues/sectoral/industry/steel/pr230604_en.htm.

Výzkum:

Alternativní testovací metody – Evropský výzkum omezuje či zcela nahrazuje testování na zvířatech: <http://www.europa.eu.int/comm/research/press/2004/pr2306en.cfm>.

Výbor regionů

Komisař Barrot odmítá regionální politiku založenou na „sociálních dávkách a charitě“: http://www.cor.eu.int/en/prss/cprss2004/cor_04_06053.html.

25. ČERVNA

Evropská komise

Ekonomické a finanční záležitosti:

Pakt růstu a stability – Komise hodnotí stabilizační a konvergenční programy členských zemí: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/ca_en.htm.

Pakt růstu a stability – Procedura nadměrného schodku pro ČR, Kypr, Maďarsko, Maltu, Polsko, Slovensko a Řecko: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/procedures_en.htm.

Sdělení Komise o letošním vývoji veřejných financí v EMU: http://www.europa.eu.int/comm/economy_finance/publications/european_economy/public_finances2004_en.htm.

Rozpočet:

Zpráva o rozpočtovém a finančním řízení v roce 2003: http://www.europa.eu.int/comm/budget/infos/publications_en.htm.

Výzkum:

Mobilita vědců: EU nabízí nové vyhlídky a čerstvé příležitosti: <http://www.europa.eu.int/comm/research/press/2004/pr2406en.cfm>.

Eurostat

Demografická, ekonomická a sociální data o 258 městech v Evropě: <http://www.europa.eu.int/comm/eurostat/Public/datashop/print-product/EN?catalogue=Eurostat&product=3-25062004-EN-BP-EN&mode=download>.

28. ČERVNA

Rada EU

Deklarace EU a USA o zesílení ekonomického partnerství: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/81248.pdf.

Deklarace EU a USA o boji proti terorismu: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/81249.pdf.

Deklarace EU a USA o nešíření zbraní hromadného ničení: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/81250.pdf.

Deklarace EU a USA o potírání nemocí HIV/AIDS, malárie a tuberkulózy: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/81247.pdf.

Evropská komise

Ekonomické a finanční záležitosti:

Estonsko, Litva a Slovinsko vstoupily do kurzového mechanismu ERM II: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/news/press_releases/2004/pressreleases2004_en.htm.

Rozšíření:

EU a Švýcarsko uzavřely devět sektorových smluv, mezi nimi i zdanění úroků: http://www.europa.eu.int/comm/external_relations/switzerland/intro/ip04_803.htm.

Jednotný vnitřní trh:

Ekonomické reformy (Cardiffský proces) – otevření konkurenci zlepšuje výkonost, snižuje ceny a zajišťuje kvalitu: http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/en/update/economicreform/index.htm.

29. ČERVNA

Rada EU

Závěry ze zasedání Rady EU k otázkám životního prostředí: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/envir/81264.pdf.

Evropská komise

Vnější vztahy:

Finální dohoda mezi EU a USA o satelitních navigačních

systemech GPS a Galileo: http://europa.eu.int/comm/external_relations/us/news/ip04_805.htm.

Obchod:

Čína – statut tržní ekonomiky v prošetřování obchodní oblasti: http://europa.eu.int/comm/trade/issues/bilateral/countries/china/pr280604_en.htm.

Přehled vývozu a dovozu v EU s důrazem na zemědělství: <http://trade-info.cec.eu.int/doclib/html/117789.htm>.

30. ČERVNA

Evropská rada

Závěry ze zasedání Evropské rady včetně nominace Portugalce José Manuela Durão Barrosa na prezidenta Evropské komise: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/misc/81278.pdf.

Evropská komise

Jednotný vnitřní trh:

Návrh novely směrnice o praní špinavých peněz: http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/company/financialcrime/index.htm.

Zaměstnanost a sociální záležitosti:

Zpráva o budoucí podobě sociální politiky v rozšíření Evropě: http://europa.eu.int/comm/employment_social/news/2004/jun/hlg_social_elarg_en.html.

Obchod:

Textil a oděvy – příprava doporučení pro budoucí politiku EU v oblasti textilního průmyslu: http://europa.eu.int/comm/trade/issues/sectoral/industry/textile/pr290604_en.htm.

Očekávané aktivity

Na konci června skončilo velice úspěšné irské předsednictví Evropské unii, během kterého se podařilo schválit Ústavní smlouvu EU. Na nadcházející šestiměsíční období se symbolického žezla ujmu Nizozemci. Zvláštní pozornosti se těší první plenární zasedání Evropského parlamentu, který vzešel z červnových voleb. Všeobecně se očekává, že by evropští poslanci na tomto zasedání měli schválit portugalského premiéra José Manuela Durão Barrosa do funkce nového prezidenta Evropské komise.

1.7.2004

- Začátek půlročního období nizozemského předsednictví Evropské unii

1. - 3.7.2004

- Neformální zasedání Rady EU ke konkurenceschopnosti

8. - 10.7.2004

- Neformální zasedání Rady EU k zaměstnanosti a sociální politice

9. - 10.7.2004

- Neformální zasedání Rady EU k dopravě

12. - 13.7.2004

- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům

16.7.2004

- Zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem (ECOFIN)

16. - 18.7.2004

- Zasedání Rady EU k životnímu prostředí

19.7.2004

- Zasedání Rady EU k záležitostem justice a vnitra

- Zasedání Rady EU k zemědělství

20. - 23.7.2004

- Plenární zasedání Evropského parlamentu – schválení nové pracovní struktury a nového prezidenta Evropské komise

Hlavní téma aktuálního červencového čísla Měsíčníku se tentokrát zabývá finančními nástroji regionální politiky Evropské unie a především jejích dopadem na provádění regionální politiky v České republice. Lze konstatovat, že pomoc ze strukturálních fondů EU, zejména prostřednictvím operačních programů, se skutečně zaměřuje na potřebné tuzemské regiony, když hlavním kritériem oné „potřebnosti“ je nezaměstnanost, spíše než třeba ukazatel HDP na obyvatele.

REGIONÁLNÍ POLITIKA EU A JEJÍ DOPAD NA ČR

Ačkoliv patří Evropská unie mezi nejvyspělejší ekonomické oblasti na světě, přesto mezi jejími členskými státy panují značné rozdíly. Ještě větší diference jsou patrné na úrovni regionů. Nejbohatší region evropské „pěťadvacítky“ typu NUTS 2 **Vnitřní Londýn** (v roce 2001 vyprodukoval HDP na hlavu podle parity kupní síly ve výši 263 % průměru EU-15) je zhruba devětkrát bohatší než nejhudší region, kterým je polské **Lubelskie** (29 % průměru EU-15).

Právě **snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony**, jejich rovnoměrný ekonomický růst a posilování soudržnosti jsou hlavními cíli evropské regionální politiky. Její význam se odráží i v rozpočtu EU, kde po financování Společné zemědělské politiky zaujímá **druhou nejvýznamnější výdajovou položku**. V loňském roce na podporu regionů prostřednictvím strukturálních fondů a Kohezního fondu směřovalo 34 miliard euro, což představovalo 34 % všech výdajů.

KLÍČOVÉ CHARAKTERISTIKY REGIONÁLNÍ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE

Pro aktuální programové období 2000-2006 doznala regionální politika EU řady změn, které směřovaly ke **zjednodušení** celého systému. Jednou z nejvýznamnějších byla redukce předchozích sedmi cílů na tři **prioritní cíle** a bývalých 14 **komunitárních iniciativ** na současné 4 (viz box), které jsou financovány ze čtyř strukturálních fondů:

- **Evropský fond regionálního rozvoje** - financuje infrastrukturu, investice k vytváření nových pracovních příležitostí, místní rozvojové projekty a pomoc malým a středním firmám.
- **Evropský sociální fond** - financuje pomoc ve prospěch pracovní síly v procesu adaptace na změny na pracovním trhu a podporu nezaměstnaným a dalším znevýhodněným skupinám k návratu do pracovního procesu.
- **Evropský zemědělský orientační a záruční fond** – jeho sekce orientace financuje opatření venkovského rozvoje a pomoc farmářům, zejména v zaostávajících regionech.

- **Finanční nástroj pro orientaci v rybnářství** – financuje strukturální reformy v sektoru rybnářství.

Navíc zde existuje zvláštní solidární fond, **Kohezní fond**, jež pomáhá financovat projekty vztahující se k životnímu prostředí a dopravním sítím v těch členských zemích EU, jejichž HDP na obyvatele je pod úrovní 90 % průměru EU.

Celkově je pro programové období 2000-2006 určeno na strukturální opatření **213 miliard euro** (v cenách roku 1999).

Prioritní cíle regionální politiky

Cíl 1 – Rozvoj a strukturální přizpůsobení zaostávajících regionů (s HDP na obyvatele pod úrovní 75 % průměru EU) prostřednictvím výstavby základní infrastruktury nebo podpory podnikatelských a jiných hospodářských činností.

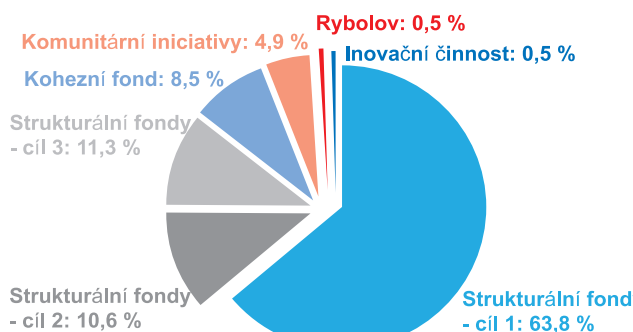
Cíl 2 – Podpora ekonomické a sociální konverze regionů se strukturálními obtížemi jiné povahy, než ty spadající pod cíl 1. Pokrývá oblasti procházející ekonomickou změnou, poklesem výkonnosti ve venkovských oblastech, stlačené oblasti závislé na rybnářství a městské problémové oblasti.

Cíl 3 – Modernizace systémů školení a podpory zaměstnanosti. Dává dohromady všechna opatření pro rozvoj lidských zdrojů, s výjimkou regionů vhodných pro cíl 1.

Komunitární iniciativy

- **INTERREG** - zaměřuje se na stimulaci přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce.
- **LEADER** - podporuje venkovský rozvoj skrze iniciativy místních akčních skupin.
- **EQUAL** - zajišťuje nové cesty boje proti všem formám diskriminace a nerovností, pokud se tyto týkají přístupu na trh práce.
- **URBAN** - povzbuzuje ekonomickou a sociální regeneraci měst a předměstí v krizové situaci.

Strukturální pomoc EU pro období 2000-2006

Zdroj: Evropská komise

REGIONÁLNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

Základním strategickým dokumentem pro čerpání prostředků z evropských fondů je Národní rozvojový plán (NRP), který analyzuje situaci a definuje strategii ČR. Na základě NRP byl vyjednan Rámec podpory společenství, který definuje použití prostředků pro cíl 1 prostřednictvím Operačních programů.

Kromě toho byly vyjednány pomoc i v rámci cíle 2 a 3, komunitární iniciativy Interreg a Equal a prostředky Kohezního fondu.

V další části naší analýzy se zaměříme pouze na to, jak jsou jednotlivé druhy strukturální pomoci EU v souladu s potřebami regionální politiky České republiky.

Orientace dotací z EU na vybrané regiony

Vládní usnesení na podporu regionů

Potřebu diferencované podpory ze strukturálních fondů Evropské unie na vybrané regiony vymezuje **vládní usnesení číslo 722 ze dne 16. července 2003 „o vymezení regionů se soustředěnou podporou státu na období let 2004 až 2006“**. Ve druhém odstavci usnesení ukládá ministrům průmyslu a obchodu, zemědělství, dopravy, životního prostředí, práce a sociálních věcí a pro místní rozvoj vytvořit v rámci resortních programů podpor a operačních programů strukturálních fondů EU podmínky pro **regionální diferenciaci** podpůrných prostředků **ve prospěch vymezených regionů** a tím přispívat ke zmiřování regionálních rozdílů.

Vymezení regionů se soustředěnou podporou státu na období let 2004 až 2006

I. Strukturálně postižené regiony tvoří území okresů:

- *Most* – Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD)
- *Karviná* - Moravskoslezský kraj (MORAVSKOSLEZSKO)
- *Chomutov* - Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD)
- *Teplice* - Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD)
- *Ostrava-město* - Moravsk. kraj (MORAVSKOSLEZSKO)
- *Louny* - Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD)
- *Bruntál* - Moravskoslezský kraj (MORAVSKOSLEZSKO)
- *Frýdek-Místek* - Moravskosl.kraj (MORAVSKOSLEZSKO)
- *Jeseník* - Olomoucký kraj (STŘEDNÍ MORAVA)
- *Nový Jičín* - Moravskosl. kraj (MORAVSKOSLEZSKO)

II. Hospodářsky slabé regiony tvoří území okresů a regionů:

- *Znojmo* - Jihomoravský kraj (JIHOVÝCHOD)
- *Třebíč* - Vysočina (JIHOVÝCHOD)
- *Rakovník* - Středočeský kraj (STŘEDNÍ ČECHY)
- *Tachov* - Plzeňský kraj (JIHOZÁPAD)
- *Přerov* - Olomoucký kraj (STŘEDNÍ MORAVA)
- *Svitavy* - Pardubický kraj (SEVEROVÝCHOD)
- *Šumperk* - Olomoucký kraj (STŘEDNÍ MORAVA)
- *Hodonín* - Jihomoravský kraj (JIHOVÝCHOD)
- *Vyškov* - Jihomoravský kraj (JIHOVÝCHOD)
- *Český Krumlov* - Jihočeský kraj (JIHOZÁPAD)
- *území bývalých vojenských újezdů Ralsko a Mladá* – Liberecký kraj (SEVEROVÝCHOD) a Středočeský kraj (STŘEDNÍ ČECHY)

III. Regiony s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností tvoří území okresů:

- *Děčín* - Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD)
- *Ústí nad Labem* - Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD)
- *Litoměřice* - Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD)

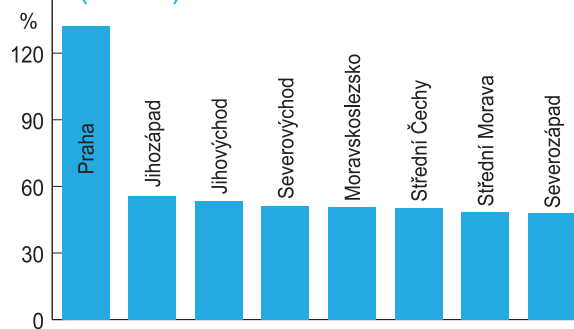
Podpora vybraných regionů v operačních programech

Operační programy upravují čerpání strukturálních fondů EU pro cíl 1, tedy pro regiony s ukazatelem **HDP na obyvatele nižším než 75 % průměru EU**. V České republice se jedná o všechny regiony typu **NUTS 2** s výjimkou Prahy (viz graf).

Avšak i v rámci jednotlivých operačních programů lze nalézt **důraz na vybrané regiony** či oblasti.

HDP per capita v PPS

(EU-15) = 100 % v roce 2001

Zdroj: Eurostat

Společný regionální operační program

Nejvíce je kladen **důraz na vybrané regiony** u SROPu. Celé jeho **opatření 1.1. „Podpora podnikání ve vybraných regionech“** je zaměřeno na podporu malých a středních podniků pouze ve vybraných problémových regionech České republiky a pro tříleté období 2004-2006 je na něj z evropských fondů vyčleněno 45 milionů euro.

Jako problémové regiony jsou definována území klasifikovaná ve vládním usnesení 722/2003 (viz výše) – tzv. **státem vybrané regiony** – a dále **mikroregiony vymezené kraji**. Těch je celkem 79 a jsou rozprostřeny na území všech krajů (**NUTS 3**) České republiky. Nejvíce z nich, co do jejich počtu (17 mikroregionů) i počtu rezidentů (309,5 tisíce obyvatel), se nachází ve **Zlínském kraji** (region soudržnosti Střední Morava). Celkem v obou typech takto podporovaných regionech (vymezených státem i kraji) žije **41 % obyvatel** České republiky.

Důraz na tuto skupinu problémových regionů je kladen i v **opatření 2.2. „Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech“** (alokace 22,5 mil. euro). Na rozdíl od výše uvedeného je však možno čerpat dotace i pro ostatní regiony v rámci cíle 1.

Ostatní operační programy

Také v ostatních operačních programech je přítomen prvek regionální diferenciaci. **OP Průmysl a podnikání** v **opatření 1.2. „Rozvoj podnikatelské infrastruktury“** umožňuje čerpat

vyšší dotaci na neobsazené objekty v problémových regionech než v ostatních oblastech. Například v prvním roce od dokončení objektu oprávněný subjekt dostane dotaci ve výši 80 % tržního nájemného, pokud se objekt nachází v problémovém regionu, jinak obdrží 60 %. Problémovými regiony se rozumí regiony definované ve vládním usnesení 722/2003. Pro toto opatření je v programovém období 2004 až 2006 vyčleněno 60 milionů euro.

Operační program Infrastruktura ve svém opatření 1.3 „Modernizace civilních letišť nadregionálního významu“ (4,2 mil. euro) se soustředí na modernizaci technické infrastruktury letišť a vytvoření podmínek pro zlepšení jejich funkce pro podporu podnikatelských aktivit. Dotace v rámci tohoto opatření směřují na tato letiště:

- **Ostrava/Mošnov** - Moravskoslezský kraj (MORAVSKOSLEZSKO),
- **Brno/Tuřany** - Jihomoravský kraj (JIHOVÝCHOD),
- **Karlovy Vary/Olšová Vrata** - Karlovarský kraj (SEVEROZÁPAD),
- **Pardubice** - Pardubický kraj (SEVEROVÝCHOD).

Stejný regionální program v **opatření 3.1. „Obnova environmentálních funkcí území“** (13,5 mil. euro) si klade za cíl přispět k obnově narušeného vodního režimu krajiny, zvýšení její retenční schopnosti a k podpoře biodiverzity. Opatření se zaměřuje na všechny regiony v rámci cíle 1, ale zvláštní **pozornost je věnována územím zařazeným do sítě NATURA 2000.**

Statistické jednotky NUTS

Územní statistické jednotky NUTS (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) byly zavedeny Eurostatem ve spolupráci s ostatními orgány EU pro potřeby klasifikování jednotné unifikované struktury územních jednotek a rovněž pro potřeby **programování v rámci strukturálních fondů**. Na úrovni EU jsou NUTS upraveny Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS).

Klasifikace NUTS v České republice byla zavedena **Českým statistickým úřadem** po dohodě s Eurostatem a je upravena v **Opatření ČSÚ** ze dne 27. dubna 1999 k zavedení klasifikace územních statistických jednotek.

Klasifikace obsahuje **6 úrovní NUTS** (NUTS 0, NUTS 1, NUTS 2, NUTS 3, NUTS 4 a NUTS 5), které představují různé velikostní skupiny. Vymezení jednotlivých úrovní NUTS je charakterizováno počtem obyvatel a rozlohou. Pro potřeby poskytování dat, zejména k čerpání strukturálních fondů EU, jsou nejdůležitější NUTS 2.

Klasifikace NUTS v ČR:

- **NUTS 0** = stát: celá ČR.
- **NUTS 1** = území: ČR.
- **NUTS 2** = 8 regionů soudržnosti: Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Jihovýchod, Severozápad, Severovýchod, Moravskoslezsko, Střední Morava.

NATURA 2000

Natura 2000 je soustava lokalit chránících nejvíce ohrožené druhy rostlin, živočichů a přírodní stanoviště (např. rašeliniště, skalní stepi nebo horské smrčiny, apod.) na území EU. V České republice je takových lokalit celkem 905 - z toho 100, ležících v takzvané panonské biogeografické oblasti na jižní Moravě, již bylo zveřejněno v minulém roce. Nově se nyní navrhuje 805 lokalit po celém území České republiky. Všechny lokality NATURA 2000 pokryjí přibližně 9,6 % území státu a zhruba 67 % z nich překrývá již existující zvláště chráněná území. Více než polovina z nich je menší než 20 hektarů. Více informací na www.natura2000.cz.

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství zase v **opatření 1.1. „Investice do zemědělského majetku / zemědělských podniků“**, na který je určeno celkem 78,4 milionů euro, zvýhodňuje méně příznivé oblasti vyšší spoluúčastí při financování. Obecné pravidlo hovoří o maximálním podílu prostředků z evropských fondů ve výši 50 % nákladů projektu, pro méně příznivé oblasti může být tento podíl zvýšen až na 60 %. Jako méně příznivé oblasti jsou definovány:

- **Horské oblasti** – území s vyšší nadmořskou výškou a sklonem.
- **Ostatní méně příznivé oblasti** – území s nižší výnosností zemědělské půdy, nižší hustotou obyvatel a vyšším podílem pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybolovu.
- **Oblasti se specifickými omezeními** – území v podhorských oblastech na severozápadě a východě ČR s nižší výnosností půdy a vyšším sklonem.

- **NUTS 3** = 14 krajů (VÚSC): hl. m. Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj, Moravskoslezský kraj.

- **NUTS 4** = 77 okresů.
- **NUTS 5** = 6251 obcí.

Česká republika - regiony typu NUTS

Podpora vybraných regionů v komunitárních iniciativách

V programovém období 2000-2006 bylo pro Českou republiku dohodnuto čerpání peněz pouze na iniciativy Interreg a Equal. Iniciativa **Equal** má působnost na celém území ČR, žádný kraj či region nemá prioritou.

Podporou meziregionální spolupráce se přímo zabývá iniciativa **Interreg**. Současná podoba této iniciativy – Interreg III – zahrnuje 3 větve: Interreg III A (**přeshraniční spolupráce**), Interreg III B (**nadnárodní spolupráce**) a Interreg III C (**interregionální spolupráce**). Největší dopad na regiony a kraje v České republice má první větev.

Interreg III A - přeshraniční spolupráce

Podporovanými oblastmi jsou územní jednotky NUTS 3 lokalizované **podél vnějších i vnitřních hranic EU**. V ČR je iniciativa realizována na pěti hranicích:

- **česko – saské:** kraj Liberecký, Ústecký a Karlovarský, celková alokace 9,9 mil. euro (pro celé období 2004 až 2006);
- **česko – bavorské:** kraj Plzeňský, Karlovarský a část Jihočeského, celková alokace 8,6 mil. euro;
- **česko – rakouské:** kraj Jihočeský, Vysočina, Jihomoravský, celková alokace 11 mil. euro;
- **česko – polské:** kraj Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký, Moravskoslezský, celková alokace 16,5 mil. euro;
- **česko – slovenské:** kraj Moravskoslezský, Zlínský, Jihomoravský, celková alokace 9 mil. euro.

Podpora vybraných regionů z Kohezního fondu

Také v prioritách využití prostředků z Kohezního fondu lze nalézt prvky orientace na určité projekty ve vybraných regionech, a to v jeho dopravní části. Tyto projekty si však primárně nekladou za cíl pomoc problémovým regionům, jejich význam je nadregionální. Fond není specificky zaměřen na regionální politiku, ale na pomoc méně rozvinutým členským státům EU. V oblasti dopravy je prioritou Kohezního fondu **rozvoj transevropské dopravní sítě**. V programovém období 2004 až 2006 je pro Českou republiku v Kohezním fondu určeno 945 milionů euro, z čehož polovina připadá na oblast dopravy a polovina na životní prostředí.

Návrhy prioritních projektů v oblasti dopravy:

1. Silniční doprava

- *dálnice D1, úsek Mořice-Kojetín* – Olomoucký kraj (STŘEDNÍ MORAVA);
- *pražský okruh R1, úsek Vestec-dálnice D1* – Středočeský kraj (STŘEDNÍ ČECHY);

- *dálnice D1, úsek Kojetín-Kroměříž západ* – Olomoucký a Zlínský kraj (STŘEDNÍ MORAVA);
- *rychlostní silnice R6, úsek Kamenný Dvůr-Tisová* – Karlovarský kraj (SEVEROZÁPAD);
- *rychlostní silnice R6, úsek Nové Sedlo-Jenišov* – Karlovarský kraj (SEVEROZÁPAD).

2. Železniční doprava

- *modernizace trati v úseku Přerov-Olomouc* – Olomoucký kraj (STŘEDNÍ MORAVA);
- *modernizace trati v úseku Červenka-Zábřeh na Moravě* – Olomoucký kraj (STŘEDNÍ MORAVA);
- *modernizace trati v úseku Ševětín-Veselí nad Lužnicí* – Jihočeský kraj (JIHOZÁPAD);
- *optimalizace trati v úseku Benešov-Strančice* – Středočeský kraj (STŘEDNÍ ČECHY);
- *rekonstrukce železničního uzlu Brno* – Jihomoravský kraj (JIHOVÝCHOD).

3. Kombinovaná doprava

- *vybudování víceúčelového dopravního terminálu v Břeclavi* – Jihomoravský kraj (JIHOVÝCHOD).

4. Letecká doprava

- *systém nakládání se zavazadly na letišti Praha Ruzyně* – hl. m. Praha (PRAHA);
- *runway 06R/24L letiště Praha Ruzyně* – hl. m. Praha (PRAHA).

5. Vodní doprava

- *zlepšení podmínek splavnosti na Labi v úseku Boletice-Hřensko* – Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD);
- *zlepšení podmínek splavnosti na Labi v úseku Střekov-Boletice* – Ústecký kraj (SEVEROZÁPAD).

REGIONÁLNÍ ROZDÍLY V ČESKÉ REPUBLICE

Regionální národní účty se v České republice sledují od úrovně **územních statistických jednotek typu NUTS 3** (definice NUTS v ČR viz box). Ostatní statistické ukazatele jsou k dispozici i od nižších úrovní.

HDP na obyvatele

Klíčový ukazatel poměřující hospodářskou vyspělost regionu je ukazatel vyprodukovaného **hrubého domácího produktu jedním obyvatelem**. Tento indikátor má rozhodující význam při směřování finanční pomoci ze strukturálních fondů Evropské unie.

Nejbohatším regionem v České republice je **Praha** (viz tabulka), kde v roce 2001 jeden obyvatele hlavního města v průměru vytvořil HDP ve výši 462 tisíc korun, což při přepočtu dle parity kupní síly představovalo přibližně 132 % průměru Evropské unie.

Naopak **nejmenší hrubý domácí produkt** v roce 2001 vytvořil průměrný obyvatele **Olomouckého kraje** (jako celý region soudržnosti ale Severozápad) – částka 163 125 Kč činí pouze 46,7 % průměru EU-15.

HDP na obyvatele v paritě kupní síly v roce 2001

Region NUTS 2 / NUTS 3	Kč	EU15 = 100
PRAHA	461 678	132,2
<i>Hl. m. Praha</i>	461 678	132,2
STŘEDNÍ ČECHY	175 714	50,3
<i>Středočeský kraj</i>	175 714	50,3
JIHOZÁPAD	194 296	55,6
<i>Jihočeský kraj</i>	185 386	53,1
<i>Plzeňský kraj</i>	204 418	58,5
SEVEROZÁPAD	167 141	47,9
<i>Karlovarský kraj</i>	165 558	47,4
<i>Ústecký kraj</i>	167 727	48,0
SEVEROVÝCHOD	178 967	51,2
<i>Liberecký kraj</i>	176 379	50,5
<i>Královéhradecký kraj</i>	183 280	52,5
<i>Pardubický kraj</i>	176 475	50,5
JIHOVÝCHOD	186 925	53,5
<i>Vysočina</i>	176 785	50,6
<i>Jihomoravský kraj</i>	191 594	54,9
STŘEDNÍ MORAVA	169 145	48,4
<i>Olomoucký kraj</i>	163 125	46,7
<i>Zlínský kraj</i>	175 614	50,3
MORAVSKOSLEZSKO	176 377	50,5
<i>Moravskoslezský kraj</i>	176 377	50,5
ČESKÁ REPUBLIKA	211 051	60,4

zdroj: ČSÚ

Průměrná měsíční mzda

Ekonomická vyspělost regionů může být poměřována i velikostí **průměrné měsíční mzdy, kterou pobírají jeho rezidenti**.

Nejvyšší průměrnou mzdu – mírně přes 21 tisíc korun za měsíc – si v loňském roce v průměru vydělali obyvatelé hlavního města **Prahy**, což bylo o čtvrtinu více než představoval průměr za celou Českou republiku. Druhou nejvyšší průměrnou mzdu pobírají ve **Středočeském kraji**. Její hodnota 16 572 korun byla přesto o dvě procenta nižší, než je průměr v celé České republice.

Naopak **na opačném konci** spektra jsou obyvatelé **Olomouckého kraje**, kteří si v průměru vydělali 14 305 korun, tedy pouze 85 % průměru. Na úrovni NUTS 2 brali loni nejnižší mzdu obyvatelé Střední Moravy (14 504 Kč), kam právě Olomoucký kraj patří. Druhé nejnižší průměrné mzdy byly vypláceny v kraji **Vysočina** (region soudržnosti Jihovýchod). Měsíční výplata 14 492 korun je vzhledem k průměrné mzdě v celé republice nižší o 14 %.

Průměrná měsíční mzda v roce 2003

Region NUTS 2 / NUTS 3	Kč	vůči Ø ČR
PRAHA	21 081	125 %
<i>Hl. m. Praha</i>	21 081	125 %
STŘEDNÍ ČECHY	16 572	98 %
<i>Středočeský kraj</i>	16 572	98 %
JIHOZÁPAD	15 334	91 %
<i>Jihočeský kraj</i>	14 883	88 %
<i>Plzeňský kraj</i>	15 818	94 %
SEVEROZÁPAD	15 081	89 %
<i>Karlovarský kraj</i>	14 475	86 %
<i>Ústecký kraj</i>	15 317	91 %
SEVEROVÝCHOD	14 790	87 %
<i>Liberecký kraj</i>	15 102	89 %
<i>Královéhradecký kraj</i>	14 751	87 %
<i>Pardubický kraj</i>	14 585	86 %
JIHOVÝCHOD	14 982	89 %
<i>Vysočina</i>	14 492	86 %
<i>Jihomoravský kraj</i>	15 198	90 %
STŘEDNÍ MORAVA	14 504	86 %
<i>Olomoucký kraj</i>	14 305	85 %
<i>Zlínský kraj</i>	14 696	87 %
MORAVSKOSLEZSKO	15 827	94 %
<i>Moravskoslezský kraj</i>	15 827	94 %
ČESKÁ REPUBLIKA	16 917	100 %

zdroj: ČSÚ

Míra nezaměstnanosti

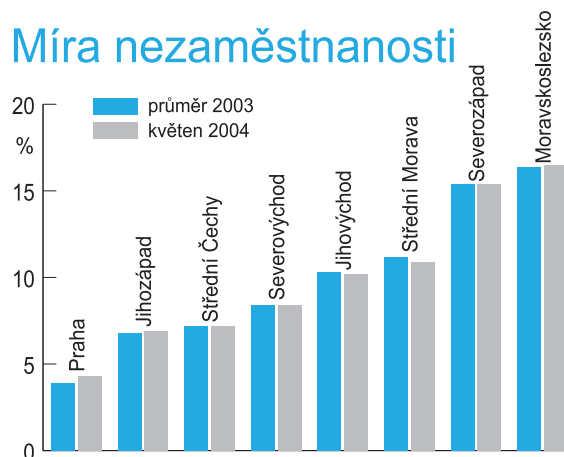
Dobrym vodítkem pro určení ekonomické „problémovosti“ regionů je i **míra nezaměstnanosti**, tedy poměr počtu nezaměstnaných registrovaných na Úřadech práce k celkové pracovní síle.

Nejvyšší průměrná míra registrované nezaměstnanosti byla v roce 2003 s hodnotou 17,4 % zachycena v **Ústeckém kraji**. Na úrovni regionů soudržnosti typu NUTS 2 pak v **Moravskoslezsku** (16,4 %). V květnu letošního roku se situace výrazněji nezměnila – stále je nejvyšší nezaměstnanost v Ústeckém kraji (17,0 %), resp. v Moravskoslezsku (16,5 %).

Nejnižší míra nezaměstnanosti je dlouhodobě v **Praze**. Její průměrná hodnota za celý loňský rok představovala necelá čtyři procenta (3,9 %). V květnu letošního roku byla opět ze všech krajů i regionů soudržnosti nejnižší, a to na úrovni 4,3 %.

V celé **České republice** – jak v průměru za rok 2003, tak i za letošní květen – činila míra nezaměstnanosti 9,9 %.

Míra nezaměstnanosti

Zdroj: MPSV ČR

ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

Ačkoliv operační programy směřují pomoc ze strukturálních fondů do všech regionů soudržnosti (NUTS 2) s HDP na obyvatele pod úroveň 75 % průměru EU, přesto lze v jeho jednotlivých opatřeních a prioritách nalézt **větší důraz na regiony problémové**.

Nejvíce prvků diferencované regionální pomoci je přítomno ve **Společném regionálním operačním programu**, kde celé jeho opatření 1.1. „Podpora podnikání ve vybraných regionech“ je zaměřeno na vybrané problémové regiony České republiky. Z jejich seznamu vymezeného státem (usnesením vlády č. 722/2003) se jedná o všechny okresy v rámci **Ústeckého kraje** a skoro všechny (kromě Opavy) okresy **Moravskoslezského kraje**.

Ústecký kraj je podle ukazatele HDP na hlavu třetí nejchudší (ze 14). Na druhou stranu v tomto kraji pobírají pracovníci páté nejvyšší mzdy. Bolavou patou, na kterou je zde pomoc z EU fondů zejména zaměřena, je nezaměstnanost, která je zde naopak nejvyšší.

Z pohledu HDP na hlavu **Moravskoslezský kraj** nepatří mezi nejchudší, v roce 2001 byl mezi 14 kraji (NUTS 3) na devátém místě. Průměrná mzda byla loni v Moravskoslezském kraji dokonce třetí nejvyšší v republice. Stejně jako v případě Ústecka je i v Moravskoslezském kraji vysoká nezaměstnanost (druhá nejvyšší v ČR).

Z **Olomouckého kraje** jsou dle vládního usnesení do problémových regionů řazeny 3 z pěti okresů a z hlediska významu diferencované regionální pomoci je kraj na třetím místě. Podle vyprodukovaného HDP na hlavu i podle průměrných mezd je Olomoucko nejchudší v republice. Míra nezaměstnanosti je zde třetí nejvyšší.

Kromě zmíněného opatření SROPu je orientace na stejnou množinu problémových regionů (vymezenou vládním usnesením č. 722/2003) součástí i **operačního programu Průmysl a podnikání** v opatření 1.2. „Rozvoj podnikatelské infrastruktury“. Ostatní diferencovaná regionální pomoc v jiných operačních programech nebo komunitárních iniciativách je již méně významnější.

Jednotný programový dokument pro cíle 2 a 3 je zaměřen pouze na **Prahu**, která se díky svému vysokému HDP na hlavu (132 % průměru EU-15 v roce 2001) nevešla do cíle 1.

Diferencovaný výběr projektů v různých regionů je obsažen i ve strategii čerpání prostředků z **Fondu soudržnosti pro oblast dopravy**. Jeho cílem však primárně není pomoc problémovým regionům, spíše se jedná o velké **nadregionální projekty**, konkrétně budování transevropských dopravních sítí. Přesto je však třeba konstatovat, že většina navržených prioritních projektů se nachází v méně vyspělých či problémových regionech, zejména dle ukazatele HDP per capita. Podporována je i realizace projektů v některých bohatších regionech (např. Střední Čechy i Praha).

Na základě výše uvedených dat můžeme konstatovat, že programy pomoci z fondů EU prostřednictvím operačních programů se **více orientují na řešení problematiky vysoké nezaměstnanosti**. Kritéria vyprodukovaného HDP na obyvatele je až na dalším místě. Celkově lze však shrnout, že **pomoc z fondů EU je zaměřena na skutečně potřebné regiony a území**.

Nabídka konferencí, seminářů či workshopů s tematikou evropské integrace se zdá být v prvním prázdninovém měsíci poněkud omezená v porovnání s předchozím obdobím. Přesto věříme, že si níže nabízené akce své zájemce a účastníky jistě najdou. Z obsahového hlediska se stále vrací ke květnovému historickému rozšíření Evropské unie, dalšími tématy jsou věda, zdraví, životní prostředí, ale třeba i nedávno schválená Evropská ústava.

Bližší informace ohledně programu těchto akcí má k dispozici EU kancelář České spořitelny.

datum	místo konání	název a charakteristika akce
1.7.2004	Maastricht, Nizozemsko	„Evropa 25: nová šance?"; fórum Maastrichtské konference: http://www.unimaas.nl/forum-maastricht
1. - 2.7.2004	Stuttgart, Německo	„Evropská konference energetických manažerů v komunální sféře"; konference CEMR: http://www.ccre.org/img/progr_stuttgart.pdf
1. - 2.7.2004	Londýn, Velká Británie	„Směrem k Evropské ústavě od Konventu k Mezivládní konferenci a dál"; konference The Federal Trust & UACE: http://www.fedtrust.co.uk/de-fault.asp?pageid=187&mpageid=67&msubid=75&groupid=6
1. - 3.7.2004	Brusel, Belgie	„Vzdělávání pro občanství a rozmanitost"; 3. výroční konference ACODDEN: http://www.acodden.org/info/index17.html
1. - 14.7.2004	Brusel, Belgie	„Imigrační a azylové právo a politika v Evropské unii"; letní škola Akademické sítě pro studia práva imigrace a asylů v Evropě: http://www.ulb.ac.be/assoc/odysseus/Summer04UK.html
3. - 6.7.2004	Innsbruck, Rakousko	18. setkání Evropské asociace pro výzkum rakoviny: http://www.fecs.be/conferences/eacr18/index.shtml
4. - 7.7.2004	Brusel, Belgie	„Akademie práva evropského životního prostředí"; nadace Madariaga : http://www.madariaga.coleurop.be
8.7.2004	Brusel, Belgie	“Slovinsko: nový partner v Unii"; konference Slovinské asociace obchodu a výzkumu: http://www.sbra.be/sikt-en.pdf
15.7.2004	Brusel, Belgie	„Finanční management 6. rámcového programu výzkumu - Porozumění hlavních zásad"; briefing Berkleyho asociace: http://eurofed.stis.fgov.be/downloads/newsletters/financialmanag.pdf
15.7.2004	Brusel, Belgie	„Přetváření transatlantických vztahů – překonání rozdílů?"; konference Evropské komise
19. - 23.7.2004	Kuala Lumpur, Malajsie	Zasedání Internetové korporace pro přidělování jmen a čísel ICANN: http://www.icann.org/meetings/kualalumpur
19. - 24.7.2004	Berlín, Německo	„K městům bez aut"; konference: http://worldcarfree.net/conference
21. - 22.7.2004	Štrasburk, Francie	„Nová politická mapa Evropské unie"; seminář ECPA: http://www.publicaffairs.ac/publicprogrammes/PMEU.htm

Statistické okénko

Statistické okénko v tabulkové formě zobrazuje důležité makroekonomické a finanční ukazatele zemí nově přistoupivších do Evropské unie se zřetelem na kritéria definovaná v Maastrichtské smlouvě: meziměsíční, meziroční a průměrnou inflaci, indikátory deficitu schodku státního rozpočtu a státního dluhu vyjádřených v poměru k HDP a volatilitu devizových kurzů národních měn k euro. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU.

Cenový vývoj

	Meziměsíční inflace v %			Meziroční inflace v %			Průměrná meziroční inflace v %		
	III-04	IV-04	V-04	III-04	IV-04	V-04	III-04	IV-04	V-04
EU	0,6	0,4	0,4	1,5	1,8	2,4	1,8	1,8	1,9
EU - minimum	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0	0,3
ČR	0,1	0,1	0,6	2,1	2,0	2,6	0,6	0,8	1,1
Estonsko	0,4	0,6	1,9	0,7	1,5	3,7	1,0	1,0	1,2
Kypr	0,9	0,7	0,9	0,1	0,1	1,2	2,9	2,5	2,2
Litva	0,5	0,3	1,5	-0,9	-0,7	1,0	-0,9	-0,9	-0,8
Lotyšsko	1,0	0,6	1,3	4,7	5,0	6,1	3,5	3,8	4,1
Maďarsko	0,5	0,3	0,9	6,6	7,0	7,8	5,2	5,4	5,8
Malta	0,5	3,8	0,1	0,5	3,6	3,0	1,8	1,8	1,9
Polsko	0,4	0,7	1,1	1,8	2,3	3,5	1,0	1,2	1,5
Slovensko	0,2	0,0	0,3	7,9	7,8	8,2	8,6	8,6	8,7
Slovinsko	0,6	0,6	0,9	3,5	3,6	3,9	5,0	4,9	4,7

Pozn.: založeno na bázi harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP); průměrná meziroční inflace je dvanáctiměsíční klouzavý průměr meziroční změny harmonizovaného indexu spotřebitelských cen; EU – minimum je průměr průměrné inflace ve třech členských státech EU s její nejnižší hodnotou. Zdroj: Eurostat

Fiskální vývoj

	Deficit státního rozpočtu k HDP v %			Státní dluh k HDP v %		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
EU	-1,0	-2,0	-2,6	63,2	62,5	64,0
ČR	-6,4	-6,4	-12,9	25,2	28,9	37,6
Estonsko	0,3	1,8	2,6	4,7	5,7	5,8
Kypr	-2,4	-4,6	-6,3	64,4	67,1	72,2
Litva	-2,1	-1,4	-1,7	23,4	22,8	21,9
Lotyšsko	-1,6	-2,7	-1,8	16,2	15,5	15,6
Maďarsko	-4,4	-9,3	-5,9	53,5	57,1	59,0
Malta	-6,4	-5,7	-9,7	61,8	61,7	72,0
Polsko	-3,5	-3,6	-4,1	36,7	41,2	45,4
Slovensko	-6,0	-5,7	-3,6	48,7	43,3	42,8
Slovinsko	-2,7	-1,9	-1,8	26,9	27,8	27,1

Pozn.: na základě standardu ESA 95; zdroj: Eurostat

Volatilita devizových kurzů národních měn k euro

	Za posledních 24 měsíců			Za posledních 12 měsíců		
	průměrný kurz	odchylka maximum v %	odchylka minimum v %	průměrný kurz	odchylka maximum v %	odchylka minimum v %
Česká koruna	31,66	+9,3	-5,0	32,29	+3,3	-3,1
Estonská koruna	15,65	+0,0	+0,0	15,65	+0,0	+0,0
Kyperská libra	0,582	+1,9	-1,2	0,585	+0,6	-0,4
Litevský litas	3,453	+0,0	-0,1	3,453	+0,0	-0,0
Lotyšský lat	0,634	+8,1	-6,3	0,654	+4,6	-3,4
Maďarský forint	251,4	+7,1	-8,2	258,0	+4,2	-5,8
Maltská lira	0,423	+2,7	-1,9	0,427	+0,8	-1,0
Polský zlotý	4,390	+11,9	-11,0	4,627	+6,5	-6,2
Slovinský tolar	233,5	+3,3	-2,6	236,8	+1,3	-1,3
Slovenská koruna	41,53	+4,2	-7,4	40,90	+2,6	-3,5

Pozn.: průměrný kurz je prostý aritmetický kurz měny daného státu k euro v uvedeném období, odchylka maximum je procentní odchylka maximálního kurzu v daném období od průměru, odchylka minimum je procentní odchylka minimálního kurzu od průměru, zdroj: ECB. Referenční období končí k 30.6.2004.

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

